

Briuselis, 2023 m. lapkričio 17 d.
(OR. en)

15162/23

SOC 745
EMPL 532
ENV 1258

PRANEŠIMAS

---

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinųjų atstovų komitetui / Tarybai

Dalykas: Tarybos išvadų „Daugiau demokratijos darbe ir žaliosios kolektyvinės derybos siekiant deramo darbo ir tvaraus bei integracinio augimo“ projektas
– *Patvirtinimas*

---

1. Pirmininkaujanti valstybė narė parengė Tarybos išvadų „Daugiau demokratijos darbe ir žaliosios kolektyvinės derybos siekiant deramo darbo ir tvaraus bei integracinio augimo“ projektą.
2. Socialinių klausimų darbo grupė šias išvadas nagrinėjo 2023 m. rugsėjo 28 d. ir spalio 16 bei 31 d.
3. Po neformalios rašytinės konsultacijos darbo grupė pasiekė susitarimą dėl šio dokumento priede pateiktų išvadų.
4. Nuolatinųjų atstovų komiteto prašoma:
  - patvirtinti susitarimą dėl priede išdėstyto išvadų projekto teksto ir
  - perduoti pridedamą išvadų projektą EPSCO tarybai patvirtinti 2023 m. lapkričio 27 d. posėdyje.

Daugiau demokratijos darbe ir žaliosios kolektyvinės derybos siekiant deramo darbo ir tvaraus bei integracinio augimo

Tarybos išvadų projektas

ATSIŽVELGDAMA Į TAI, KAD:

1. Europos Sąjunga grindžiama šiomis vertybėmis: pagarba žmogaus orumui, laisve, demokratija, lygybe, teisinės valstybės principu ir pagarba žmogaus teisėms; demokratijos politinis, ekonominis ir socialinis aspektai yra labai svarbūs mūsų visuomenei;
2. demokratija veikia gerai, kai kiekvienas asmuo gali dalyvauti ir yra užtikrinama, kad jo balsas būtų veiksmingai išgirstas visose jo gyvenimo srityse, įskaitant darbo vietą. Demokratija darbe yra viena iš pagrindinių vertybių ir teisingesnės bei įtraukesnės socialinės Europos garantija;
3. demokratija darbe yra Europos socialinio modelio dalis ir Sąjungoje bei jos valstybėse pasireiškia įvairiomis formomis: informuojant darbuotojus ir su jais konsultuojantis, vedant kolektyvines derybas, socialinį dialogą ir darbuotojams dalyvaujant bet kurios įmonės administraciniame, valdymo ar priežiūros organuose;
4. užtikrinant daugiau demokratijos gali būti prisidedama prie darnaus Sąjungos vystymosi ir, visų pirma, prie konkurencingos ir įtraukios socialinės rinkos ekonomikos, užtikrinančios visišką užimtumą, deramą darbą ir socialinę pažangą, taip pat prie tvaraus augimo.

PRIMINDAMA:

5. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 12, 27 ir 28 straipsnius, kuriais užtikrinama susirinkimų ir asociacijų laisvė, darbuotojų teisė į informaciją ir konsultacijas jų darbo vietoje, teisė į kolektyvines derybas ir kolektyvinių veiksmų teisė;
6. Europos socialinių teisių ramsčio 8 principą, kuris susijęs su socialiniu dialogu ir darbuotojų įtraukimu, ir 2021 m. kovo 4 d. Komisijos pristatytą Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planą, kuriame pripažįstama socialinio dialogo, kolektyvinių derybų, darbuotojų ir jų atstovų informavimo, konsultavimosi su jais ir jų įtraukimo įvairiais lygmenimis (įskaitant įmonių ir sektorių lygmenimis) svarba. Europos socialinių teisių ramsčio principai ir Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planas atlieka svarbų vaidmenį kuriant priemones, kuriomis siekiama formuoti ekonomikos pertvarkas ir skatinti inovacijas darbo vietoje, visų pirma atsižvelgiant į vykdomą dvejopą pertvarką ir pokyčius darbo pasaulyje;
7. 2021 m. Porto socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime priimtą Socialinį įsipareigojimą, kuriuo raginama skatinti socialinį dialogą kaip Europos socialinio modelio struktūrinį komponentą ir jį stiprinti Europos, nacionaliniu, regioniniu, sektorių ir įmonių lygmenimis;
8. Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus, kuriuose numatytas 8 vystymosi tikslas – skatinti įtraukų ir darnų ekonomikos augimą, užimtumą ir deramą darbą visiems;

9. 2023 m. balandžio 26 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto tiriamąją nuomonę „Demokratija darbe“¹, kurioje teigiama, kad didesnė demokratija darbo pasaulyje priklauso nuo būtino bei tinkamo teisinio pagrindo ir nuo visų suinteresuotųjų subjektų žiniomis grindžiamo bendradarbiavimo. Tai visų pirma taikytina žaliosios ir skaitmeninės transformacijos iššūkių kontekste;
10. 2023 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento rezoliuciją „Socialinės Europos darbotvarkė praėjus dvejiems metams nuo Porto aukščiausiojo lygio susitikimo“², kurioje Komisija, valstybės narės ir ES socialiniai partneriai raginami stengtis didinti kolektyvinių derybų aprėptį ir raginama užtikrinti, kad ES finansavimu būtų atsižvelgiama į viešosios politikos tikslus, pavyzdžiui, socialinius reikalavimus;
11. 2023 m. gegužės 31 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto tiriamąją nuomonę „Žaliosios kolektyvinės derybos“³, kurioje teigiama, kad su žaliaja pertvarka susijusiems klausimams reikėtų skirti daugiau dėmesio atitinkamais lygmenimis vykstančiose kolektyvinėse derybose ir kad žaliųjų kolektyvinių derybų skatinimas visais lygmenimis yra tinkamas būdas tai pasiekti;
12. 2021 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento savo iniciatyva teikiamą ne teisėkūros pranešimą dėl demokratijos darbe⁴, kuriame skatinama įtraukti darbuotojus įmonės lygmeniu ir taip remti demokratiją darbe ir raginama imtis tolesnių veiksmų darbuotojų informavimo, konsultavimosi su jais ir jų dalyvavimo, darbo tarybų, taip pat bendrovių teisės ir įmonių valdymo srityse;

---

1 2023 m. balandžio 26 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto tiriamoji nuomonė „Demokratija darbe“, SOC/746-EESC-2022: <https://www.eesc.europa.eu/lt/our-work/opinions-information-reports/opinions/democracy-work>.

2 2023 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento rezoliucija „Socialinės Europos darbotvarkė praėjus dvejiems metams nuo Porto aukščiausiojo lygio susitikimo“ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0203_LT.html.

3 2023 m. birželio 14 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto tiriamoji nuomonė „Žaliosios kolektyvinės derybos“: <https://www.eesc.europa.eu/lt/our-work/opinions-information-reports/opinions/green-collective-bargaining>.

4 [Priimti tekstai. Europos darbuotojų dalyvavimo teisių sistema ir Europos darbo tarybos direktyvos peržiūra. 2021 m. gruodžio 16 d., ketvirtadienis \(europa.eu\)](#).

13. 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą (ES) 2023/936 dėl Europos įgūdžių metų, kuriuo raginama skatinti kurti pertvarkos trajektorijas ir megzti didelio masto partnerystes įgūdžių srityje, taip pat rengti nacionalines, sektorines ir konkrečioms įmonėms skirtas įgūdžių ugdymo strategijas ir mokymą, be kita ko, palaikant socialinį dialogą ir įtraukiant socialinius partnerius;
14. esamą ES teisę dėl darbuotojų įtraukimo nacionaliniu ir tarpvalstybiniu lygmenimis, visų pirma Direktyvą 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo, Direktyvą 98/59/EB dėl kolektyvinio atleidimo iš darbo, taip pat nauja redakcija išdėstyta Direktyvą 2009/38/EB dėl Europos darbo tarybos ir direktyvas 2001/86/EB bei 2003/72/EB dėl darbuotojų dalyvavimo Europos bendrovėje ir Europos kooperatinėje bendrovėje;
15. 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendaciją dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo⁵, kurioje valstybės narės raginamos užtikrinti visapusišką ir prasmingą visų lygių darbuotojų ir jų atstovų dalyvavimą, įskaitant jų informavimą ir konsultavimąsi su jais, numatant pokyčius ir valdant restruktūrizavimo procesus, be kita ko, susijusius su žaliaja pertvarka;

---

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627(04)).

16. **šiose išvadose** „kolektyvinės derybos“ – tai yra visos derybos, pagal nacionalinę teisę ir praktiką vykstančios kiekvienoje valstybėje narėje tarp darbdavio, darbdavių grupės arba vieno ir daugiau darbdavių organizacijų ir vienos ar daugiau profesinių sąjungų siekiant nustatyti darbo ir įdarbinimo sąlygas; **kolektyvinė sutartis – socialinių partnerių, galinčių derėtis atitinkamai darbuotojų ir darbdavių vardu, sudaryta rašytinė sutartis dėl nuostatų, susijusių su darbo sąlygomis ir įdarbinimo sąlygomis, laikantis nacionalinės teisės ir praktikos, įskaitant tas, kurios skelbiamos visuotinai taikytinomis;**
17. 2023 m. birželio 12 d. Tarybos rekomendaciją dėl socialinio dialogo stiprinimo Europos Sąjungoje, kurioje valstybėms narėms pateikiamos gairės, pavyzdžiui, kaip, skatinti socialinį dialogą, įskaitant kolektyvines derybas, užtikrinant dvišaliam ir trišaliam socialiniam dialogui palankią aplinką ir sistemingą, prasmingą ir savalaikį socialinių partnerių dalyvavimą ir tai, kad jie turėtų galimybę gauti atitinkamą informaciją;
18. atitinkamas TDO konvencijas, visų pirma Konvenciją Nr. 87 dėl asociacijų laisvės ir teisės jungtis į organizacijas gynimo ir Konvenciją Nr. 98 dėl teisės jungtis į organizacijas ir vesti kolektyvines derybas.

PABRĖŽDAMA, KAD:

19. siekiant užtikrinti demokratiją darbe reikia užtikrinti gerai veikiančias kolektyvinių derybų sistemas, propaguoti kolektyvines derybas, strategijas ir veiksmingas erdves, skirtas įvairiais būdais įtraukti darbuotojus ir jų atstovus į įmonės veiklą, atsižvelgiant į skirtingas įmonių organizavimo, valdymo ir priežiūros formas;
20. įvairūs nacionaliniai akcinių bendrovių valdymo modeliai sudaro sąlygas darbuotojams dalyvauti tokiaame valdyme. Šie modeliai gali prisidėti prie tvaraus ir integracinio augimo bei deramo darbo užtikrinimo ir padėti didinti įmonių konkurencingumą ir darbuotojų įtraukimą bei jų pasiryžimą siekti įmonės tikslų;
21. reguliarus, skaidrus, pagarbus ir platus socialinių partnerių dialogas gali padėti užtikrinti didesnę pasitikėjimą ir plėtoti sėkmingesnius ir labiau subalansuotus prisitaikymo procesus atsižvelgiant į įvairius pokyčius, su kuriais susiduria įmonės ir kitos organizacijos;
22. dėl žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos, taip pat dėl kitų poveikį darbo pasauliui darančių transformacijų, pavyzdžiui, demografinių pokyčių ir migracijos, būtina imtis tolesnių veiksmų siekiant stiprinti demokratiją darbe, kad būtų toliau skatinamas tvarus ir integracinis augimas ir deramas darbas;
23. esama ES teisė dėl darbuotojų informavimo ir konsultavimo turi ir toliau atitikti paskirtį ir joje turi būti atsižvelgiama į pastarojo meto pokyčius darbo pasaulyje;
24. siekiant priimti strateginius sprendimus, nuo pat pradžių gali būti naudingas darbuotojų dalyvavimas įmonių sprendimų priėmimo procesuose, taip sumažinant konfliktų ateityje riziką;

25. darbuotojų atstovų prieiga prie įmonių administracinių, valdymo ar priežiūros organų yra itin svarbi, kad darbuotojų perspektyva būtų integruota į bendrą įmonės valdymo sistemą, ypač tarpvalstybinėse įmonėse, ir turi būti plėtojama laikantis nacionalinės teisės aktų ar praktikos;
26. skaitmeninė pertvarka ir įmonių skaitmenizacija kelia naujų iššūkių teisių į informaciją ir konsultacijas veiksmingumui. Jos turi įtakos fizinėms erdvėms, kuriose atliekamas darbas, ir, atitinkamai, įsisteigimo sąvokai. Be to, dirbtinio intelekto ir algoritminio valdymo naudojimas darbo organizavimo, darbo santykių ar naujų darbo formų srityse gali turėti įtakos darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais būdams. Veiksmingas teisių į informaciją ir konsultacijas užtikrinimas, taip pat kolektyvinės derybos atlieka labai svarbų vaidmenį plėtojant darbuotojų teises ir užtikrinant pagarbą joms skaitmenizacijos procesų, taip pat dirbtinio intelekto ir algoritmų naudojimo darbo organizavimo ir darbo santykių srityje, kontekste;
27. socialinis dialogas, įskaitant kolektyvines derybas, visais lygmenimis yra idealios priemonės darbuotojų mokymui ir perkvalifikavimui skatinti, atsižvelgiant į tai, kad socialiniai partneriai turi tiesioginių žinių apie esamus ir būsimus įgūdžių poreikius darbo rinkoje, be kita ko, žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos kontekste;

28. socialinis dialogas, įskaitant kolektyvines derybas, visais lygmenimis ir atitinkamos kompetencijos srityse, taip pat yra labai svarbus siekiant užtikrinti tinkamą darbo vietų keitimą, kokybiškų darbo vietų kūrimą pereinamuoju laikotarpiu, įskaitant žaliąsias darbo vietas, arba veiksmingą tinkamo darbo užmokesčio ir darbo sąlygų, be kita ko, su darbuotojų sauga ir sveikata darbe ir mokymusi visą gyvenimą susijusias sąlygas, įgyvendinimą;
29. žaliosios kolektyvinės derybos visais lygmenimis, be kita ko, tarpsektoriniu ir sektorių lygmenimis, ir įmonių, vietos, regionų, nacionaliniu ir Europos lygmenimis, kurios apibrėžiamos kaip kolektyvinių derybų su žaliaja pertvarka susijusiais klausimais turinys, atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant Europos žaliojo kurso tikslus ir pereinant prie neutralaus poveikio klimatui ir įtraukios ekonomikos. Socialinių partnerių, kurių savarankiškumas turi būti gerbiamas, vaidmuo yra labai svarbus rengiant ir įgyvendinant subalansuotus sprendimus, kuriais sudaromos palankesnės sąlygos sąžiningam perėjimui prie nuo iškastinio kuro nepriklausomos ekonomikos ir teikiama pirmenybė žaliajai ir socialinei Europai;
30. atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, demokratijai darbe ir žaliosioms kolektyvinėms deryboms dėl deramo darbo ir tvaraus bei integracinio augimo užtikrinti reikia stiprių socialinių partnerių, taip pat reikia skatinti socialinį dialogą ir kolektyvines derybas, kad būtų padidinta jų aprėptis;
31. šios išvados grindžiamos anksčiau atlikto darbo rezultatais ir politiniais įsipareigojimais, kuriuos yra pareiškę Taryba, Europos Parlamentas, Komisija ir atitinkami šios srities suinteresuotieji subjektai. Šie ankstesni politiniai įsipareigojimai taip pat įtraukti į priede išvardytus dokumentus,

TARYBA PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ pagal nacionalinę kompetenciją ir atsižvelgiant į nacionalinę praktiką, taip pat gerbiant nacionalinių socialinių partnerių vaidmenį ir savarankiškumą:

32. nacionalinės teisės aktuose ar praktikoje skatinti tolesnį įvairių formų demokratijos darbe plėtojimą;
33. imtis veiksmų siekiant toliau remti veiksmingą Europos darbuotojų teisės į informaciją ir konsultacijas sistemas, pavyzdžiui, esamų veiksmingų sankcijų ir darbuotojų atstovų apsaugos sistemų, taikymą;
34. toliau stiprinti socialinį dialogą, skatinti didesnę kolektyvinių derybų aprėptį ir sudaryti sąlygas veiksmingoms kolektyvinėms deryboms, glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, laikantis 2023 m. birželio 12 d. Tarybos rekomendacijos, ir kartu gerbiant socialinių partnerių savarankiškumą ir laisvų bei savanoriškų derybų principą;
35. dalytis patirtimi ir gerąja praktika, susijusia su nacionaliniais ir Europos darbuotojų dalyvavimo įmonių administravimo, valdymo ar priežiūros organuose mechanizmais;
36. skatinti toliau plėtoti žaliąsias kolektyvines derybas tarpsektoriniu, sektorių ir įmonių lygmenimis, glaudžiai bendradarbiaujant su socialiniais partneriais, kartu gerbiant jų savarankiškumą ir laisvų bei savanoriškų derybų principą.

TARYBA PRAŠO KOMISIJOS, gerbiant Europos ir nacionalinių socialinių partnerių vaidmenį ir savarankiškumą:

37. parengti iniciatyvas, kuriomis siekiama didinti informuotumą apie nacionalines ir ES taisykles dėl darbuotojų teisės į informaciją, konsultacijas ir dalyvavimą, pabrėžti įrodymais grindžiamą teigiamą darbuotojų įtraukimo poveikį ir skatinti valstybes narės keistis geriausios praktikos pavyzdžiais;
38. padėti stiprinti socialinį dialogą ES ir skatinti iniciatyvas, kuriomis propaguojama didesnė kolektyvinių derybų aprėptis ir sudaromos sąlygos veiksmingoms kolektyvinėms deryboms, pavyzdžiui, teikiant viešąjį finansavimą, remiant įmones ar viešuosius pirkimus;
39. glaudžiai bendradarbiaujant su Europos socialiniais partneriais toliau svarstyti, ar esami ES darbuotojų informavimo ir konsultavimo teisės aktai vis dar yra tinkami pagal paskirtį. Tam reikia atsižvelgti, pavyzdžiui, į skaitmeninės pertvarkos nulemtus pokyčius, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto ir algoritminio valdymo naudojimą darbo organizavimo, darbo santykių ar naujų darbo formų srityse, taip pat į iššūkius, susijusius su veiksmingu teisių į informaciją ir konsultacijas užtikrinimu valstybėse narėse;
40. apsvarstyti ES teisės pokyčių, susijusių su darbuotojų dalyvavimu įmonėse, visų pirma tarpvalstybinėse įmonėse, poreikį ir aktualumą. Tai turėtų būti daroma atsižvelgiant, pavyzdžiui, į poreikį užtikrinti, kad kuriant Europos bendroves ir Europos kooperatines bendroves, taip pat vykdant tarpvalstybinę veiklą nebūtų apeinamos ar pažeidžiamos darbuotojų dalyvavimo teisės;

41. skatinti socialinį dialogą dėl įmonių skaitmeninės transformacijos ir jos poveikio darbo sąlygoms ir propaguoti į žmogų orientuotą požiūrį į dirbtinio intelekto, algoritmų ir skaitmenizacijos naudojimą, gerbiant darbuotojų asmens ir kolektyvines teises;
42. įgyvendinant žaliają pertvarką skatinti žaliųjų kolektyvinių derybų plėtojimą Europos, tarpsektoriniu, sektorių ir įmonių lygmenimis. Vykdam šį plėtojimą turi būti visapusiškai atsižvelgiama į vidaus kolektyvinių derybų sistemų ypatumus ir galėtų būti sprendžiami tokie klausimai kaip: naujos įsidarbinimo galimybės ir žaliųjų darbo vietų kūrimas, žaliosios pertvarkos poveikis teritorinei ir socialinei sanglaudai, perėjimas iš vieno veiklos sektoriaus į kitą, būtinas darbuotojų kvalifikacijos kėlimas, mokymas ir perkvalifikavimas, priemonės, kurių reikia darbuotojų grupėms ir teritorijoms, kurios yra labiausiai pažeidžiamos dėl žaliosios pertvarkos sukeltų pokyčių, darbuotojų sauga ir sveikata, darbo sąlygos, judumas, susijęs su kelionėmis į darbo vietą, ir tinkamo socialinių partnerių mokymo ir specializacijos užtikrinimas.

Nuorodos

1. ES tarpinstitucinės nuorodos

- Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012P/TXT>,
- Europos socialinių teisių ramstis, kuri 2017 m. lapkričio 17 d. paskelbė Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija
https://commission.europa.eu/publications/european-pillar-social-rights-booklet_en.

2. ES teisės aktai

- 2001 m. spalio 8 d. Tarybos direktyva 2001/86/EB, papildanti Europos bendrovės įstatus dėl darbuotojų dalyvavimo priimančias sprendimus
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32001L0086>,
- 2002 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/14/EB dėl bendros darbuotojų informavimo ir konsultavimosi su jais sistemos sukūrimo Europos bendrijoje
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32002L0014>,
- 2003 m. liepos 22 d. Tarybos direktyva 2003/72/EB, papildanti Europos kooperacinės bendrovės statutą dėl darbuotojų dalyvavimo
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32003L0072>,
- 2009 m. gegužės 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/38/EB dėl Europos darbo tarybos steigimo arba Bendrijos mastu veikiančių įmonių ir Bendrijos mastu veikiančių įmonių grupių darbuotojų informavimo bei konsultavimosi su jais tvarkos nustatymo
<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2009:122:0028:0044:LT:PDF>,
- 2019 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva (ES) 2019/2121, kuria iš dalies keičiamos Direktyvos (ES) 2017/1132 nuostatos, kiek tai susiję su vienos valstybės ribas peržengiančiu pertvarkymu, jungimu ir skaidymu
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L2121>,

- 2022 m. birželio 16 d. Tarybos rekomendacija dėl sąžiningo perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos užtikrinimo
[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627\(04\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627(04)).
- 2023 m. birželio 12 d. Tarybos rekomendacija dėl socialinio dialogo stiprinimo Europos Sąjungoje.

3. Europos Parlamentas

- 2021 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento pranešimas „Demokratija darbe: Europos darbuotojų dalyvavimo teisių sistema ir Europos darbo tarybos direktyvos peržiūra“
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0331_LT.html,
- 2023 m. vasario 2 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai dėl Europos darbo tarybų direktyvos peržiūros
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0028_LT.html,
- 2023 m. birželio 1 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl socialinio dialogo stiprinimo
[Priimti tekstai. Socialinio dialogo stiprinimas, 2023 m. birželio 1 d., ketvirtadienis \(europa.eu\)](https://www.europa.eu/priimti-tekstai-socialinio-dialogo-stiprinimas-2023-m-birzelio-1-d-ketvirtadienis).

4. Europos Komisija

- Komisijos komunikatas „Socialinio dialogo stiprinimas Europos Sąjungoje, išnaudojant visą jo potencialą teisingai pertvarkai valdyti“
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023DC0040>.

5. Jungtinės Tautos

- Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.
<https://sdgs.un.org/goals>.